

ПАМ'ЯТІ ПРОФЕСОРА РОМАНА ТЕОДОРОВИЧА ГРОМ'ЯКА

Професор Роман Гром'як займає особливе місце серед науковців України.

Народився Роман Теодорович 21 березня 1937 року у селі Глушин Бродівського району на Львівщині. Навчався у Бродівському педучилищі та Львівському педінституті, який невдовзі перевели до Дрогобича, тому закінчував Дрогобицький державний педагогічний інститут імені І. Франка. Вчителював на Хмельниччині та Тернопільщині. Закінчив аспірантуру при Львівському університеті, став кандидатом філософських наук, викладав у вузах Донецька і Тернополя. З 1979 року працював у Тернопільському державному педагогічному інституті, згодом – університеті. Доктор філологічних наук, професор, дійсний член Академії наук вищої школи України, дійсний член НТШ, професор Українського вільного університету



у Мюнхені (Німеччина), Ягеллонського університету (Польща), від 1995 року творець і багаторічний завідувач кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства Тернопільського національного педагогічного університету. Впродовж 2001–2013 років очолював створену при кафедрі Спеціалізовану вчену раду по захисту кандидатських дисертацій. Був першим головою обласної ради Всеукраїнського товариства української мови «Просвіта» імені Тараса Шевченка.

Науковий світ України високо оцінив літературознавчі праці вченого. Серед них: «Літературно-художній образ» (1970), «Цілісний аналіз художнього твору» (в співавторстві, 1970), «Естетичне освоєння дійсності» (1972), «Естетика і критика» (1975), «Іван Франко. Краса і секрети творчості» (у співавторстві, 1980), «Громадянськість і професіоналізм. Соціальна відповідальність критики» (1986), «Що доведено життям» (1988), «Поетика» (у співавторстві, 1992), «Давнє і сучасне» (1997), «Історія української літературної критики від початків до кінця XIX віку» (1999), «Орієнтації. Дискурси. Розмисли» (2007), численні статті в газетах, журналах, наукових збірниках.

На початку дев'яностих учений, очоливши обласну організацію Демократичної партії України, зайнявся політикою. Враження від адміністративної роботи та політичної діяльності Роман Гром'як відтворив у двох книгах спогадів-роздумів: «Вертеп, або як я став народним депутатом СРСР» (1992), «Вертеп-2, або У хащах влади» (1995) та збірці статей «Культура, політика, інтелігенція» (1996). Дві книги «Вертепу» – це яскрава інтелектуальна проза з численними подіями, іменами, фактами, вчинками, характерами, тут і поезія, і художня проза, наука, політика, спогади, філософія – все це проходить крізь серце автора.

Майже в усіх його книгах, дослідженнях, статтях-рецензіях, виступах політична, як слушно підкреслював Григорій Сивокінь «школа філософських знань, школа естетики, що допомагає йому бути глибоким, доказовим у судженнях і про літературу, і про літературознавство і про політику».

Саме Роману Гром'яку вдячні тисячі філологів України за появу фундаментального «Літературознавчого словника-довідника» (1997; 2006).

Впродовж наукової діяльності професор Роман Гром'як підготував понад 30 кандидатів і докторів наук.

Помер вчений на 78-році життя 3 травня 2014 року в Тернополі.